

Rok akademicki:

2018/19

Jednostka prowadząca:

Wydział Filozoficzny

Kierunek:

Filozofia

Specjalność:

filozoficzne podstawy nauk kognitywnych

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Wykład monograficzny

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Anaksagoras i eleaci

Język:

PL

Typ przedmiotu:

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: o. dr Wojciech Gródek OFM;

Koordinator sylabusu:

o. dr Wojciech Gródek OFM

Sylabus dostępny w ramach:

- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [coaching i doradztwo filozoficzne](#) (F_cidf), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;

- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [etyka stosowana](#) (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [etyka stosowana](#) (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia a chrześcijaństwo](#) (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia a chrześcijaństwo](#) (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia systematyczna](#) (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia systematyczna](#) (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozofia w nauce](#) (F_fwn), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;
- [Wykład monograficzny](#) [na kierunku:] [filozoficzne podstawy nauk kognitywnych](#) (F_fpnk), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: o. dr Wojciech Gródek OFM;

Wymagania wstępne:

1. Student zna idee i argumenty filozofów greckich – F1K_W03
2. czyta i interpretuje teksty poszczególnych filozofów greckich w oparciu o znane mu doświadczenie rzeczywistości – F1K_U03

3. poprawnie stosuje poznaną grecką terminologię filozoficzną – F1K_U05

Cele:

1. Po ukończeniu kursu student będzie posiadał właściwe rozumienie pojęć: chrema, nous, smikron, mega, ison, którymi posługiwał się Anaksagoras w kontekście myśli eleackiej.
2. Uzyska odpowiedź na pytanie: w jakim stopniu Anaksagoras korzystał z myśli eleackiej w kształtowaniu swoich poglądów?

Treści kształcenia:

J. E. Raven komentując fragmenty traktatu Anaksagorasa stwierdza, że od pierwszego zdania Anaksagoras „ostro zareagował na monizm eleatów”. Wątpliwości co do samego monizmu eleatów mogą podważyć opinię Ravena. Celem wykładu będzie szczegółowa analiza treści traktatu Anaksagorasa w kontekście w kontekście myśli Parmenidesa i Zenona pod kątem rewizji wspomnianej opinii. Aby uzyskać pełny obraz opinii na temat poglądów Anaksagorasa należy również przyglądać się tekstom Platona i Arystotelesa, w których odnoszą się do jego twierdzeń. W trakcie zajęć zostaną poruszone następujące tematy:

1. Stosunek Anaksagorasa do eleatów widziany oczyma komentatorów,
2. Rozumienie stanu początkowego przez Anaksagorasa,
3. Umysł (nous) i jego sposób działania,
4. Wpływ umysłu na rzeczy (chremata),
5. Czy istnieją inne przyczyny oprócz umysłu? Odpowiedź na krytykę Platona,
6. Natura rzeczy (chremata) a homoiomeria Arystotelesa.

Efekty kształcenia:

1. Student szczegółowo i dogłębnie rozumie poglądy Anaksagorasa. Zna relację jaka zachodzi między Anaksagorasem a eleatami – F2K_W05
2. Student dysponuje uporządkowanymi szczegółowymi wiadomościami dotyczącymi terminów: mneme, anamnesis, psyche. Zna szczegółowo poglądy dotyczące rozumienia anamnezy i jej związku z duszą. Zna argumenty uzasadniające myślenie o nieśmiertelności duszy – F1K_W21

Metody i narzędzia dydaktyczne:

1. Przedstawienie tez w ramach wykładu wprowadzającego,
2. Dyskusja na temat wygłoszonych tez.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Egzamin ustny na końcu semestru. Na egzaminie obowiązuje:

1. znajomość treści wykładu,
2. umiejętność formułowania tez i wniosków dotyczących treści wykładu.

Lektury podstawowe:

1. Anaxagorou Peri physeos, [w:] H. Diels – W. Kranz, Die Fragmente der Vorsokratiker, t. 2, Weidmann 1989, 59B 1-22, tłum. K. W. Gródek,
2. Aristoteles, Ton meta ta physica, A 3-4 [w:] Aristoteles graece, ed. Immanuelis Bekkeri, vol. 2, Berlin 1831, 984a 11-985a 21,
3. Aristoteles, Physikes Akroaseos, A 4; G 4 [w:] Aristoteles graece, ed. Immanuelis Bekkeri, vol. 1, Berlin 1831, 187a 20-188a 18; 203a 19-33,
4. Aristoteles, Peri psyches, A 2 [w:] Aristoteles graece, ed. Immanuelis Bekkeri, vol. 1, Berlin 1831, 404a 25-404b 7,
5. Plato, Phaedo, 97C-99C [w:] Platonis dialogi, p. 2 vol. 3, ex rec. Immanuelis Bekkeri, Berlin 1817.

Lektury uzupełniające:

1. Gródek K. W., Poglądy Anaksagorasa na temat działania i natury umysłu, [w:] „Studia Whiteheadiana”, t. 4, 2010, ss. 101-116,
2. Drozdek A., Anaxagoras and the Everything in Everything Principle, “Hermes” 133 Jahrg., H. 2 (2005),

pp. 163-177,

3. Inwood B., Anaxagoras and Infinite Divisibility, "Illinois Classical Studies", Vol. 11, No. 1/2(1986), pp. 17-33,

4. Raven J. E., The Basis of Anaxagoras' Cosmology, "The Classical Quarterly", Vol. 4, No. 3/4 (1954), pp. 123-137,

5. Mann W. E., Anaxagoras and the Homoiomere, "Phronesis", Vol. 25, No. 3 (1980), pp. 228-249,

6. Leshner J. H., Mind's Knowledge and Powers of Control in Anaxagoras "DK" b12, "Phronesis" Vol. 40, No. 2 (1995), pp. 125-142.

Uwagi: